

ת"פ 44846/01/19 - מדינת ישראל נגד אברהם מנשה, שחר שרון

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 44846-01-19 מדינת ישראל נ' מנשה ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופטת - נשיאה עינת רון
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. אברהם מנשה
2. שחר שרון

הנאשמים

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד בן עמי כהן

ב"כ הנאשם 1 עו"ד רותי ליטבק ועו"ד מוטי לזר

ב"כ הנאשם 2 עו"ד רותי ליטבק בשם עו"ד קוסטליץ

הנאשמים בעצמם

גזר דין

הנאשם 1 הורשע על פי הודאתו בעבירה של הפרת אמונים ובעבירות של מנהלים ועובדים בתאגיד, לפי סעיף 424(2) לחוק העונשין.

הנאשם 2 הורשע, על פי הודאתו בעבירה של סיוע להפרת אמונים.

תמצית עובדות כתב האישום, אשר גובש בהסדר טיעון, הן כדלקמן:

בשנים 2008-2015 (להלן: "התקופה הרלוונטית") היה הנאשם 1 עוזר ראש מנהל רכש והסכמי מסגרת במפעל מערכות נתונים (להלן: "ממ"ן") בתעשייה האווירית (להלן: "תע"א"), שהיא חברה ממשלתית בישראל.

נוסף על כך, בשנים 1998-2015, שימש הנאשם 1 אף כראש תחום רכש אחסון וגיבוי בתחום המחשוב

עמוד 1

בתע"א.

במסגרת תפקידו אלה שימש הנאשם 1, בין היתר, כאחראי מטעם תע"א על ביצוע עסקאות רכש בנושא אחסון וגיבוי נתונים עבור מפעלים ופרויקטים שונים של תע"א. בתוך כך ניהל הנאשם 1 מו"מ מול יצרנים וספקים שונים, שתכליתם התקשרויות ורכישות בנושאים אלו עבור תע"א.

בתפקידו, כמפורט בסעיפים 1-2 שלעיל, היה הנאשם 1 עובד הציבור כהגדרתו בחוק העונשין.

בתקופה הרלוונטית, הייתה חברת WE בע"מ חברת אינטגרציה בתחומי התשתיות ואבטחת המידע בתחום המחשוב (להלן: "WE"). בתקופה הרלוונטית הייתה WE מפיצת משנה של מוצרי חברת VM WARE.

נאשם 2 היה בשנים 2007-2015 איש מכירות ב-WE. במסגרת תפקידו היה הנאשם 2 מנהל תחום ב-WE, ושימש כאיש מכירות לתעשיות ביטחוניות.

תע"א, מתוקף היותה חברה ממשלתית, נדרשה לפעול בהתאם לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992, ולתקנות חובת המכרזים, תשנ"ג-1993 (להלן: "חוק ותקנות חובת המכרזים"), בנושא התקשרויות של חברה ממשלתית.

בשלהי חודש דצמבר 2011 השלים הנאשם 1 עם WE משא ומתן במסגרת הליך רכש של תע"א, שנוהל בראשותו על ידי אחרים בתע"א. תכלית העסקה הייתה חתימה על הסכם לרכישת רישיונות שימוש בתוכנה של חברת VM WARE, חידוש רישיונות קיימים, אספקת תוכנה מעודכנת, וכן קבלת שירותי עדכון ותחזוקה לתוכנה זו. זאת, לאחר ש-WE ביצעה באופן בלעדי בדיקת אפיונים במפעלי תע"א.

הצעת הרכש שהוצעה לתע"א מ-WE בגין אספקת שירותים למפעלי תע"א בהסכם זה, לשנים 2012-2015, הייתה בסך של 1,035,000 דולר, בפריסת תשלומים למשך 3 שנים. ההצעה גילמה הנחה מסוימת שניתנה בסוף השנה. הצעה זו הייתה ההצעה שנבחרה (להלן: "הצעת הרכש" או "הצעת הרכש הזוכה").

במסגרת המשא ומתן עם WE ובחירת הצעתה וכן לאחר הבחירה, פעל הנאשם 1 בניגוד לכללים החלים עליו כעובד ציבור ובניגוד לסמכויות שניתנו לו, כדלקמן:

א. הנאשם 1 נמנע מביצוע הליך רכש תקין לפי חוק ותקנות חובת מכרזים ולפי נהלי הרכש בתע"א. בכלל זאת נמנע הנאשם 1, מלהזמין חברות מתחרות לנהל משא ומתן עם תע"א לשם קבלת הצעות רכש נוספות, בטרם ביצוע עסקת הרכש. זאת על אף שידע שההתקשרות עם WE לא אושרה כהתקשרות עם ספק יחיד, כהגדרתו בתקנות חובת המכרזים, בה, נוכח נסיבות מיוחדות, נדרש אישור שלא לבצע תיחור.

ב. במהלך ולאחר אישורה של עסקת הרכש על ידי ועדת הרכש, פעל הנאשם 1 למימושה וזאת בין היתר באמצעות הזנת מסמכי עסקת הרכש לתיק רכש ממוחשב. בתחילה סיווג הנאשם 1 את עסקת הרכש בתיק הממוחשב כעסקת ספק יחיד על אף שכאמור לא היה מדובר בעסקה מסוג זה אלא בעסקה מסוג תחרות בין ספקים. בהמשך תיקן הנאשם 1 את סיווג העסקה בתיק הממוחשב ופעל להסוות את העובדה שלא בוצע תיחור, כפי שיפורט להלן.

ג. בחודש פברואר 2012, פעל הנאשם 1 להמצאת שתי הצעות רכש מאוחרות, מתחרות לכאורה, בנוסף להצעה הזוכה. זאת כדי שניתן יהיה לבצע הזמנה.

ד. לשם כך פעל הנאשם 1, בסיוע נאשם 2, להביא הצעה מתחרה לכאורה מחברה אחרת כדי שתשמש כהצעה מתחרה להצעת הרכש של WE. זאת, בידיעה כי נאשם 1 נדרש להציגה בתיק עסקת הרכש. הנאשם 1 ביקש מנאשם 2 כי ההצעה המתחרה תישא מחיר גבוה יותר מהצעת הרכש הזוכה ותאריך הסמוך בזמן לתאריך הצעת הרכש הזוכה.

ה. הנאשם 2 פעל להכנת הצעת רכש כאמור מאת החברה המתחרה, על בסיס הצעת הרכש של WE, ופעל להעברתה לידי הנאשם 1.

ו. הנאשם 1 פעל להשגת הצעה לכאורה מחברה מתחרה נוספת והוסיף בדיעבד לתיק הרכש הממוחשב את שתי ההצעות המאוחרות. זאת, כפי שיחזו להיראות כהצעות שהופקו והתקבלו במועד חודש דצמבר 2011, כפי שנרשם בכותרת ההצעות, למרות שבפועל הופקו כחודשיים לאחר מכן, בחודש פברואר 2012.

בכך שהזין את ההצעות המתחרות לכאורה, בתיק הרכש הממוחשב גרם הנאשם לאישור וביצוע ההזמנה בצורה דיגיטלית, כנדרש במערכת הממוחשבת. זאת, בהסתמך על קיומן של ההצעות המתחרות המאוחרות בתיק.

במעשיו המתוארים לעיל, בהיותו עובד ציבור, הנושא תפקיד בכיר בתע"א, ביצע הנאשם 1, במהלך מילוי תפקידו, מעשה הפרת אמונים הפוגע בציבור, ובתוך כך פגע בתקינות פעילות התע"א.

במעשיו המתוארים לעיל, פגע הנאשם 1 ביודעין בניהול תקין של עסקי התאגיד.

במעשיו המתוארים לעיל, סייע הנאשם 2 לנאשם 1 לבצע, במהלך מילוי תפקידו, מעשה הפרת אמונים הפוגע בציבור ומהווה פגיעה בתקינות פעילות תע"א.

בין הצדדים גובשו הסדרי טיעון כך שעל נאשם 1 יוטלו שישה חודשי מאסר לריצוי בפועל שירוצו בדרך של עבודות שירות וכן שישה חודשי מאסר על תנאי, לבל יעובר עבירה בה הורשע וקנס בסכום של 30,000 ₪ ועל נאשם 2 יוטלו שלושה חודשי מאסר לריצוי בפועל שירוצו בדרך של עבודות שירות, שישה חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור עבירה של מרמה והפרת אמונים וקנס בסכום של 25,000 ₪.

טיעוני המאשימה

המאשימה ציינה כי המעשים במקרה זה מצדיקים ככלל, ענישה מחמירה ועם זאת קיימים במקרה זה שיקולים אשר הצדיקו הקלה בעונש.

המאשימה הדגישה כי המעשים של הפרת אמונים פוגעים, על פי הלכות בית המשפט העליון, בשלושה ערכים מוגנים: פגיעה בעובדי הציבור, פגיעה בערכי הציבור, הצורך להבטיח התנהגות ראוייה של עובד ציבור שיפעל כמצופה ממנו בתפקידו.

ועוד נקבע בהלכות בית המשפט העליון שהוצגו על ידי המאשימה בפני ביהמ"ש, כי יש להבטיח בענישה מסר חד משמעי לציבור לגבי טוהר מידות ברשויות השונות, אשר יבוא לידי ביטוי, בין היתר, בענישה מרתיעה.

מעשיו של נאשם 1 פגעו בערכים אלה פגיעה של ממש, כאשר פעל בניגוד לכללים החלים עליו כעובד ציבור ובניגוד לסמכויות שניתנו לו. הנאשם 1 נמנע מביצוע הליך רכש תקין, נמנע מלהזמין חברות מתחרות לנהל משא ומתן, פעל למימוש עסקת הרכש תוך סיווגו בסיווגים שונים בתיק ממוחשב ופעל להסוות את העובדה. בנוסף על כך, פעל הנאשם 1 להמצאת שתי המצאות רכש מאוחרות שהן מתחרות לכאורה כדי שניתן יהיה לבצע את ההזמנה והוסיף אותן לתיק הרכש כדי שיתחזו להיות בזמן אמת, ובכך גרם לאישור הזמנה במערכת ממוחשבת על סמך אותן הצעות. בכך הפר הנאשם 1 את חובת האמונים במסגרת תפקידו ופגע בערכים האמורים.

המאשימה טענה כי הנאשם פגע באמון שניתן בו וציינה כי קיימת תציפיה כי מנהל בתאגיד לא ימעל באמון שניתן בו ויפעל להגשמת תפקידו. הנאשם פגע גם בערכים אלה.

הנאשם 2 סייע לנאשם 1 להביא הצעה מתחרה מחברה אחרת, לכאורה, כדי שתשמש הצעה מטעם החברה בה פעל בידיעה שהצעה זו תוצג בתיק עיסקת הרכש ושכללה מחיר גבוה יותר מהצעת הרכש הזוכה ומתוארכת בזמן אמת ופעל להעברתה לנאשם 1.

אף בעניינו, כך ציינה המאשימה, חלה הפגיעה בערכים המוגנים שצויינו לעיל.

ב"כ המאשימה ביקש מבית המשפט לכבד את ההסדרים ביחס לשני הנאשמים.

לטעמה של המאשימה ניתן משקל להודאתם של הנאשמים ולנטילת האחריות על ידיהם, לרבות לחיסכון בזמן השיפוטי שיש בכך.

הנאשמים נעדרו עבר פלילי.

עוד ניתן משקל לחלוף הזמן הרב מאז ביצוע העבירות בשנת 2012.

ניתן משקל למצבו הבריאותי של נאשם 1 וכך גם לגילו.

הנאשם 1 מושעה מעבודתו בתעשייה האווירית למעלה משלוש שנים. בעקבות הרשעתו הוא צפוי לפיטורין ולא לשוב לשירות הציבורי.

לגבי נאשם 2 היתה התחשבות בנוסף, בחלקו שלו בפרשה זו וכן בנסיבות אישיות ומשפחתיות שהוצגו בפני המאשימה.

המאשימה הציגה מנעד הלכות פסוקות בעבירות מעין אלה וביקשה, כאמור לעיל, לכבד את הסדרי הטיעון.

טיעוני ההגנה

ב"כ נאשם 1: ב"כ הנאשם הדגיש כי בענייננו אין המדובר בקבלת טובות הנאה אישיות ואף לא במצב של ניגוד עניינים. הנאשם נכנס לעיסקה בשלביה הסופיים, לאחר משא ומתן ארוך שהתקיים על ידי עובד אחר. הנאשם ראה עצמון כמי שפועל לטובתה של התעשיה האווירית.

כבר בתחילתה של החקירה שיתף הנאשם פעולה באופן מלא.

מאז המעשים חלף זמן רב ולנאשם אין כל חלק בשיהוי זה. הנאשם הושעה מעבודתו כבר בשנת 2015.

ב"כ הנאשם הדגיש כי הנאשם עבד בתעשיה האווירית במשך עשרות שנים וזכה לשבחים רבים בעקבות עבודתו המסורה והטובה.

ב"כ הנאשם הגיש לביהמ"ש שלל מסמכים ותעודות המציגים את ההוקרה והשבחים להם זכה הנאשם במהלך שנות עבודתו.

עוד הגיש מסמך מרואה חשבון באשר לנזקים שנגרמו לנאשם כתוצאה מהשעייתו ואלה נאמדים במאות אלפי ₪.

מעבר לכך, כך הדגיש, הנאשם עלול למצוא עצמו בעקבות הרשעתו, כשנתיים לפני מועד הפנסיה, ללא עבודה ואף ללא פנסיה וזאת חרף תפקודו המצויין בעבר.

ב"כ הנאשם 1 ביקש לאמץ את הסדר הטיעון.

ב"כ נאשם 2: ציין כי הנאשם 2 אינו עובד ציבור וכי המדינה לא טענה למרמה אלא להפרת אמונים. במסגרת הסדר הטיעון שני הצדדים התחשבו בחלוק הזמן מאז ביצוע העבירות, בעובדה שלנאשם אין עבירות קודמות, ובעובדה שהנאשם עבד כשכיר בחברת וי שלא הועמדה לדין.

שיקולים נוספים במסגרת שיקולי הענישה הם שלנאשם בסיוע לעבירה אותה ביצע, סייע מנהל אחר בחברת "וי" ואותו מנהל לא הועמד לדין כלל ושהנאשם 2 סיים את עבודתו וכבר לא עובד בחברת "וי".

ב"כ הנאשם ציין את חרטתו העמוקה של הנאשם ואת הודאתו באשמה וביקש לכבד את הסדר הטיעון, אשר לטעמו, מצוי ברף הגבוה של הענישה למקרים מעין אלה.

במעשים נשוא פרשה זו יש לפגוע באמון שנותן הציבור בעובדי הציבור ובאחרים המצויים עימם בקשרי עבודה, יש לפגוע בעבודה התקינה של רשויות שונות ונורמות ראויות האמורות להיות נהוגות ברשויות אלה

ובחיים הציבוריים בכלל.

בשורה ארוכה של פסקי דין הוגדרו עבירות הפרת אמונים כעבירות חמורות שיש בהן כדי לפגוע ביושרה של הרשות הציבורית והפגיעה באמון הציבור בה. עוד נפגעת תדמיתם של עובדי השירות הציבורי והאמון במוסדות הציבוריים. כפועל יוצא מכך, נקבע לא אחת כי על בית המשפט להעביר מסר חד משמעי לציבור בדבר שמירה על טוהר המידות ברשויות השונות, דבר אשר בא לידי ביטוי בענישה מחמירה ומרתיעה, שיש בה כדי להעביר מסר הרתעתי לעובדי הציבור בכלל (ראה למשל ע"פ 1044/12 יגאל סער נ' מדינת ישראל (10.12.12); דנ"פ 1397/07 מדינת ישראל נ' שבס, פ"ד נט(4), 345 (להלן: "פרשת שבס")).

עבירת הפרת אמונים חובקת פגיעה בשלושה ערכים מוגנים, כמפורט להלן (ראה "פרשת שבס"):
הראשון, פגיעה באמון הציבור בעובדי הציבור. נקבע כי אמון זה הוא תנאי הכרחי לתפקודם של עובדי הציבור וחיוני לשמירה על מסגרות חברתיות (ע"פ 4148/96 מדינת ישראל נ' גנות, פ"ד נ(5) 368,386).
השני, פגיעה בטוהר המידות של עובדי הציבור. ערך זה נועד לבער את נגע חוסר ההגינות וחוסר היושר ממסדרונות השלטון.

השלישי, נועד להבטיח את פעילותו התקינה של המנהל הציבורי ולוודא כי עובד הציבור יפעל כמצופה מתפקידו על פי הכללים ואמות המידה הקובעות את תהליך קבלת ההחלטות ויוודא כי האינטרס הציבורי יוגשם הלכה למעשה.

עוד נפגע, מביצוע העבירות, עקרון השוויון - אשר בא להבטיח כי רשויות מנהל תפעלנה באופן הוגן ושוויוני, תוך מתן הזדמנות שווה לפונים אליהן להתקשר עמן בחוזים ובכך לזכות בכספי ציבור, ללא משוא פנים, כשנגד עיניהם עומדים התועלת הכלכלית, החברתית והציבורית.

המעשים נשוא פרשה זו נעשו על ידי שניים. למעשים קדם תכנון לא מועט וכן תחכום ואף הוצג במהלכם מצג שווא.

בכל אלה נסיבות לחומרה.

יחד עם זאת, מדובר בשני נאשמים אשר הודו באשמות וחסכו בזמן שיפוטי יקר. להודאה באשמה ולנטילת האחריות יש משנה חשיבות ומשמעות בפרשה מסוג זה, שכן לנטילת האחריות יש השלכה לגבי מעורבים אחרים בפרשה וכן השלכה לגבי אמון הציבור כולו.

שני הנאשמים נעדרי עבר פלילי כלשהו ותפקדו לאורך השנים באורח נורמטיבי לחלוטין. מעורבותם בפרשה זו חריגה לדרך התנהלותם דרך כלל.

עוד נשקל על ידי המאשימה חלקו היחסי של כל אחד מן הנאשמים בפרשה זו.

וכן נשקלו נסיבותיהם האישיות והמשפחתיות של הנאשמים.

נשקלה השעייתו של הנאשם 1 מהתעשיה האווירית בעקבות פרשה זו ופיטוריו הצפויים בעקבות הרשעתו, זמן קצר טרם יציאה לפנסיה, כמו גם ההשלכות הכלכליות הכבדות שהיו ויהיו באשר לכך.

נשקל כי הנאשם 2 אינו עובד עוד בחברה הנזכרת בכתב האישום.

לגבי שני הנאשמים נשקל חלוף הזמן הניכר מאז המעשים והשיהוי שחל בהגשת כתב האישום.

נראה, איפוא, כי הצדדים הביאו בחשבון שיקוליהם את כלל השיקולים והאינטרסים הצריכים לענין ועל כן יש מקום לכבד את הסדרי הטיעון שגובשו ביניהם.

אני גוזרת על הנאשם 1 את העונשים הבאים -

שישה חודשי מאסר בפועל שירוצו בדרך של עבודות שירות, כפי שהמליץ הממונה על עבודות השירות בחוות דעתו מיום 24/3/19.

שישה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, לבל יעבור עבירה לפי סעיף 284 לחוק העונשין או לפי סעיף 424 לחוק העונשין.

קנס בסכום של 30,000 ₪ או 5 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-15 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון בהם ביום 15/7/19 והבאים אחריו בכל 15 לחודש שלאחר מכן. לא ישולם תשלום במועדו, יעמוד כל הסכום לפרעון מיידי.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונשו ביום 11/6/19 בשעה 8.00 ביחידה לעבודות שירות במפקדת מחוז מרכז ברמלה.

מובהר לנאשם כי עליו לעמוד בכל תנאי עבודות השירות ובביקורות הפתע שייערכו בהן. כל הפרה של תנאי מתנאי עבודות השירות תביא להפסקתן המינהלית ולריצוי העונש בכליאה ממשית.

על הנאשם 2 אני גוזרת את העונשים הבאים -

שלושה חודשי מאסר בפועל שירוצו בדרך של עבודות שירות, כפי שהמליץ הממונה על עבודות השירות בחוות דעתו מיום 30/4/19.

שישה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, לבל יעבור עבירה לפי סעיף 284 לחוק העונשין.

קנס בסכום של 25,000 ₪ או 4 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-12 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון בהם ביום 15/7/19 והבאים אחריו בכל 15 לחודש שלאחר מכן. לא ישולם תשלום במועדו, יעמוד כל הסכום לפרעון מיידי.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונשו ביום 1/8/19 בשעה 8.00 ביחידה לעבודות שירות במפקדת מחוז מרכז ברמלה.

מובהר לנאשם כי עליו לעמוד בכל תנאי עבודות השירות ובביקורות הפתע שייערכו בהן. כל הפרה של תנאי מתנאי עבודות השירות תביא להפסקתן המינהלית ולריצוי העונש בכליאה ממשית.

גזר הדין יועבר אל הממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, א' סיוון תשע"ט, 04 יוני 2019, במעמד הצדדים.